

נשיו ובניו. וְאִיבְעִית אִימָא, מְהֵבָא, וְיַעֲבֹד מְלָכָם לְפָנֵיהֶם וְה' 58
 בְּרֵאשֵׁים' (מיכה ב יג), ומבואר ש'יעבור' היינו 'לפני'. 59
 שנינו במשנתנו: שְׁמֵי רַגְלִים היינו כְּשֶׁהֲחִמְצוּ. הגמרא מבררת את 60
 האופן שמועילים מי רגלים לכיבוס: תָּנָא, כְּמָה זְמַן חִימוּצָא, שְׁלִשָּׁה 61
 יָמִים. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כָּל שִׁיעוּרֵי חֲכָמִים שְׁנֵי יָמִים בְּדִינֵי כְּתָמִים 62
 צָרִיךְ לִתַּת שִׁיעוּר נוֹסֵף לְשִׁיעוּרָא, כְּדִי לְבַרְרָם. שהרי יש להסתפק, 63
 האם אפשר לכבס במי רגלים דְּלִידָא, או צריך דווקא באלה דְּרַקוֹן, 64
 שמועילים יותר. וכן האם צריך שיהיו דְּאִישׁ, או דְּאִשָּׁה. וכן האם 65
 צריך שיהיו מְכֻסִּים דווקא, או שאפשר גם בְּמַגּוּלִים. וכן האם 66
 דווקא בִּימֹת הַחֲמָה, או שאפשר גם בִּימֹת הַנְּשָׁמִים. 67
 שנינו במשנתנו: וְצָרִיךְ לְכַסְבָּם - לשפּשֵׁף את הבגד שֶׁלֹּשׁ פְּעֻמִּים. 68
 הגמרא מביאה מה שהסתפקו בזה: פְּעֵי רַבִּי יְרֵמְיָה, האם אֲמִטוּי 69
 וְאִתוּי - הולכה והבאה של היד על גבי הבגד, הָד - נחשבות כפעם 70
 אחת של שפּשׁוּף, או דְּלָמָא אֲמִטוּי וְאִתוּי, תְּרֵינִי - נחשבות כשתי 71
 פעמים. שואלת הגמרא: מָא - מהי התשובה. עונה הגמרא: תִּיקוּ 72
 - תעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה. 73
 שנינו במשנתנו: הַעֲבִירָן שְׁלֵא כְּסָדְרָן לא עשה ולא כלום. הגמרא 74
 מביאה את מה ששנינו לגבי זה: תָּנּוּ רַבְּנָאן, הַקְּדִים לְהַעֲבִיר עַל 75
 הכתם את הסמנים הַשְּׁנִיִּים - ארבעת האחרונים שברשימה, 76
 לְרֵאשׁוֹנִים - לפני שהעביר את שלושת הראשונים שברשימה. תָּנִי 77
 הָדָא, שְׁנִיִּים - אלו שהעביר בסוף עָלוּ לוֹ - העבירים כראוי, אבל 78
 הִרְאשׁוֹנִים לֹא עָלוּ לוֹ, וצריך לשוב ולהעבירם כדי שתחשב לו 79
 העברת כל הסמנים כסדרם. וְתִנְיָא אִידָךְ, רֵאשׁוֹנִים עָלוּ לוֹ, שְׁנִיִּים 80
 לֹא עָלוּ לוֹ. ולכאורה הברייתות סותרות זו את זו. מתרצת הגמרא: 81
 אָמַר אֲבִי, אִידֵי וְאִידֵי - שתי הברייתות סוברות ששְׁנִיִּים - אותם 82
 שהעביר בסוף, עָלוּ לוֹ, וְלֹא הִרְאשׁוֹנִים. וְמֵא - וגמה כוונתה של 83
 הברייתא השניה ש'רֵאשׁוֹנִים' עלו לו, כוונתה לְרֵאשׁוֹנִים לְכַסְבָּן - 84
 ראשונים לגבי סדרם, כלומר שהיה צריך להעבירם תחילה, וְהֵם 85
 שְׁנִיִּים לְגַבֵּי הַעֲבִירָתָן - שבפועל העביר אותם בסוף. 86

משנה

87
 88 יצת הגוף הוא מקרה מסוים בגוף האשה שמגיע קודם יציאת דם 88
 הנדות. כגון שמפקח ורואה דם: כָּל אִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ וְכַת קְבוּעַ, 89
 שריגילה בעת ראייתה שיארע לה מקרה בגופה באחד מהמקרים 90
 המוזכרים להלן במשנה, בכל פעם שיארע לה אותו מקרה ואחר כך 91
 תראה דם דִּיהָ שְׁעֵתָה - די לנו לטמא טהרות שנגעה בהם מאותו זמן 92
 שאירע לה מקרה זה ואילך, ואין חוששים שמא כבר קודם אותו 93
 מקרה יצא הדם ממקורה ונטמאה בטומאת הנדה, שכיון שהחזיקה 94
 שאינה רואה דם לפני שיארע לה המקרה בגופה, מן הסתם אף בפעם 95
 הזו לא הקדים הדם לבא קודם הופעת אותו מקרה. 96
 וְאֵלּוּ הֵן הַנְּסֻתוֹת - מיחושי הגוף השונים, שאם קדם אחד מהם 97
 לראיית הוסת הרי זו קבעה וסת לאותו המיחוש. מְפָהֶקֶת - פושטת 98
 איבריה. וּמְעַמְשֵׁת - מתעששת בפייה שלמטה. וְחוֹשֶׁשֶׁת כְּפִי כְּרִיסָה 99
 - חשה כאב כנגד טבורה. וְכֵן מִי שְׁחָשָׂה כָּאֵב בְּשַׁפְּלֵי מַעֵיהָ - כנגד 100
 בית הרום. וְשׁוֹפֵעֶת - רואה דם מן המקור, ובגמרא יתפרש באיזה 101
 אופן מדובר. וְכִמְזִין צְמֻרְמוּרוֹת - התחממויות בשר הגוף כעין חום 102
 קדחת אוֹחוּזִין אוֹתָהּ. וְכֵן הֲדִין בתחושות נוספות כִּיּוֹצָא כְּהֵן - 103
 הדמויות לתחושות הנזכרות. ובגמרא יתפרש מה הן אותן תחושות. 104
 וְכָל שֶׁקָּבְעָה לָהּ שְׁלִשָּׁה פְּעָמִים - ששלוש פעמים חשה באחד מן 105
 המיחושים וראתה דם, הָרִי יָהּ וְכַת - קבעה תחושה זו לוסת קבוע 106
 שאם תראה 'דיה שעתה' כאמור. 107

גמרא

108
 109 הגמרא מבארת מה מחדשת משנתנו. שנינו במשנה: 'כל אשה שיש 109
 לה וסת ויה שעתה'. מקשה הגמרא: הרי תִּנְיָא הָדָא זִמְנָא - שנינו 110
 כבר פעם אחת לעיל (ב). 'כָּל אִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ וְכַת דִּיהָ שְׁעֵתָה', 111
 ומדוע שבה המשנה ושונה דין זה. 112

1
 2 אִם הַקְּפִיד עָלָיו, אִין - אכן הוא טמא, אבל אי לא הקפיד, לא. 2
 3 ולפיו מדברת המשנה באופן שהקפיד על מזה שבלוע להוציאו, ולכן 3
 4 דווקא כשאינו יכול לצאת טהור, וכשיכול לצאת טמא. אולם על 4
 5 המשקים שבלועים בחרסים אין אדם מקפיד, ולפיכך לא נטמא מהם 5
 6 התנור על אף שיכולים לצאת על ידי היסק. ולפי ריש לקיש, נטמא 6
 7 התנור אף על גב שאינו מקפיד להוציא את המשקים. 7
 8 שנינו במשנתנו: אִוְהוּ רֹזֵק תְּפַל, כל שלא טעם האדם כלום באותו 8
 9 יום. הגמרא מבררת כמה זמן לא יטעם כדי שיחשב הרוק לרוק תפל: 9
 10 תָּנָא, הָרוֹק נֶחֱשֵׁב תַּפַּל כָּל שְׁלֹשׁ מָעָם בְּלוּם מְכַעֲרַב - מאז הערב 10
 11 שלפני יום זה. סָבַר רַב פֶּפְאָה קָמְיָה דְּרַבָּא לְמִימַר - לפרש את 11
 12 הברייתא, כְּמָאן דְּאָמַר שְׂכוּונתָה שְׁלֹא מָעָם מִיָּד - דבר כְּאִוְרְתָא 12
 13 - בכל הערב שלפני כן. אָמַר לִיה רַבָּא לְרַב פֶּפְאָה, מִי קָתַנִּי בְּעֶרְבִי, 13
 14 שמשמעו 'כל הערב', הרי 'מְכַעֲרַב' קָתַנִּי, שמשמעו שזמאו הערב 14
 15 לא טעם, אבל בערב עצמו אכל, ובאה הברייתא לְאִפּוּקֵי - להוציא 15
 16 מכלל זה הִיבָא דְּקָרִים וְאִכְבִּיל - שהקדים לאכול לפני שעלה היום, 16
 17 לאחר שניעור משנתו, שאז הרוק כבר אינו תפל, שאמנם השינה 17
 18 מחזקת את מרירותו, אבל האוכל ממזקו ומחליש את כחו. 18

19
 20 הגמרא מבררת כמה יישן כדי שיחשב הרוק לרוק תפל: אָמַר רַבָּה 19
 21 בַּר בַּר חֲנָה, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אִוְהוּ רֹזֵק תְּפַל, כָּל שֶׁעָבַר עָלָיו -על 20
 21 האדם חֲצוֹת לַיְלָה, וְכַבְּשִׁינָה - שישן חצי מהלילה שלפני כן. תמחה 21
 22 הגמרא: לְמִימָרָא - וכי בא לומר דְּבִשְׁנֵיהּ תְּלִיא מִיְלִתָא - תלוי 22
 23 שיחשב הרוק תפל, וְהָתַנִּי, וְשֵׁן כָּל הַיּוֹם, אִין יָהּ רֹזֵק תְּפַל, גִּיעוּר 23
 24 כָּל הַלַּיְלָה, הָרִי יָהּ רֹזֵק תְּפַל. מתרצת הגמרא: הָתַם מדובר 24
 25 בְּמִתְנַמְנָם כל הלילה ולא היה ממש ער. ומבארת הגמרא את 25
 26 התירוץ: הִיבִי דְּמִי מִתְנַמְנָם, אָמַר רַב אֲשִׁי, נִים וְלֹא נִים - ישן ולא 26
 27 ישן, וגם תיר וְלֹא תיר - ער ואינו ער, והיינו שאינו ער לגמרי אך 27
 28 גם אינו ישן לגמרי. ומוסיפה הגמרא לבאר היאך ניכר שהאדם 28
 29 מתנמנם: דְּקָרוּ לִיה וְעָנִי - שכשקוראים לו הוא עונה, וְלֹא יָדַע 29
 30 לְאִהְדוּרֵי - אך אינו יודע להשיב דבר של סְבָרָא - שטעון הרהור 30
 31 ועיון מבינת הלב, וְכִי מְדַבְּרוּ לִיה - וכשמזכירים לו דבר שידע 31
 32 בעבר, מְדַבְּר - נזכר בו. 32

33
 34 הגמרא מביאה ברייתא לגבי השפעת הדיבור על הרוק: תָּנָא, 33
 35 הַשְּׂבִים בְּבוּקַר וְשָׁנָה פְּרָקוּ, אִין יָהּ רֹזֵק תְּפַל, כִּיּוֹן שְׁהַדִּיבוּר הַחֲלִישׁ 34
 35 את כחו. שואלת הגמרא: וְעַד כְּמָה - באיזו כמות של מילים מדובר. 35
 36 עונה הגמרא: אָמַר רַב יְהוּדָה בַּר שִׁילָא, אָמַר רַב אֲשִׁי, אָמַר רַבִּי 36
 37 אֶלְעָזָר, כָּל שִׁיצָא מִפּוֹי כְּמוֹת שֶׁל רֹזֵב דְּבוּרֵי שְׁהוּא עִשׂוּי לְדַבְּרַ בּוֹמֵן 37
 38 שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת.

38
 39 שנינו במשנתנו: שְׁמֵי גְרִיסִין היינו המים הנאספים בפה לאחר לְעִיסַת 38
 40 גְרִיסִין שֶׁל פּוֹל וְכוּ' באופן של חלוקת נפש. הגמרא מבררת את ענין 39
 41 לעיסת הגריסים. שואלת הגמרא: לִימָא מְסִייעָ לִיה - שיהיה מכאן 41
 42 סיוע לְרִישׁ לְקִישׁ, דְּאָמַר רִישׁ לְקִישׁ, רֹזֵק תְּפַל צָרִיךְ שְׁהָא מְעוּרַב 42
 43 עִם כָּל אֲחֵד וְאֲחֵד מִהַסְמִנִּים, כְּכִיּוּס הַנוֹכַר בְּמִשְׁנַתָּנוּ. ולכאורה 43
 44 הוצרכה לעיסת הגריסים כדי שרוקו יתערב בהם, כדבריו. דוחה 44
 45 הגמרא: דְּלָמָא לעיסת הגריסים היא משום שְׁהִבְלָא דְּפּוֹמָא - חום 45
 46 הפה מְעָלִי - מועיל ומחזק את כוחם, ולא בשביל שיתערב בהם רוק. 46
 47 הגמרא מביאה את שיטת רבי יהודה לגבי מי גריסין: מְתַנְיָתִין דְּלֵא 47
 48 כְּרַבִּי יְהוּדָה, דְּתִנְיָא, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִי גְרִיסִין שְׁמַכְבִּסִּים בְּהֵם, 48
 49 צָרִיךְ שִׁיהִיה רֹתַת, וְעוֹבֵר - וקודם שִׁיתֵּן לְתוֹכּוֹ - לתוך הגריסים 49
 50 מְלַח, כי המלח מחליש כחם. ואילו במשנתנו לא הצריכום הרתחה. 50
 51 מבררת הגמרא: מָאִי מְשַׁמַּע דְּהָא 'עוֹבֵר' לִישְׁנָא דְּאִקְדוּמֵי הוּא - 51
 52 מהדיכן משמע ש'עובר' הוא לשון הקדמה. אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק, 52
 53 דְּאָמַר קָרָא בְּשַׁעַה שְׁבֵאוֹ לְבִשְׂר לְדוּד שְׁמַת אַבְשָׁלוּם בְּנוֹ (שמואל ב' 53
 54 יח כג). וְיָרָן אֲחִישָׁעִין דְּרַךְ הַכְּכָר וַיַּעֲבֹד אֶת הַכּוֹשִׁי', והיינו 54
 55 שהקדים לפני הכושי, ומוכח ש'עובר' הוא לשון הקדמה. אֲבִי אָמַר, 55
 56 מְהֵבָא - ממה שנאמר כאשר נפגש יעקב אבינו עם עשו בחזרתו 56
 57 מלבן (בראשית לג ב-ג). וְיִשָּׁם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֵאשְׁנָה וְאֶת 57
 58 לָאָה וְיַלְדֵיהֶן אַחֲרָיִם וגו' וְהוּא עָבַר לְפָנֵיהֶם', שהקדים ועמד לפני

41 **שֵׁשׁ לֹא עֵינְךָ** – שורש שממנו הוא חי, יש לו קדושת שביעית, וכל
 42 **שֵׁשׁ לֹא עֵינְךָ, אֵין לֹא קדושת שביעית,** ואם כן ברור ש'בורית' אינה
 43 גופרית, שהיא אדמה ודאי אין בה קדושת שביעית.
 44 מחמת הקושיא חזרת הגמרא לביאור הקודם. מבארת הגמרא: **אֵלָא**
 45 **מֵאי 'בורית', אֵהָלָא.** שבה הגמרא ומקשה: **וְהִתְנַיָא, הַבּוּרִית**
 46 **וְהָאֵהָלָא,** ואם כן בורית אינה אהל. מתרצת הגמרא: **תָּרִי גִּוְנִי** – שני
 47 מינים של **אֵהָלָא** ישנם, האחד הוא הבורית, והשני נקרא אהלא.
 48 שנינו במשנתנו: הסמן השישי הוא **קְמוּנְיָא.** הגמרא מבארת מהו:
 49 **אָמַר רַב יְהוּדָה,** זה סמן שנקרא **שְׁלוֹשׁ הַדִּין.**
 50 שנינו במשנתנו: **וְאֵשְׁלָג,** שהוא הסמן השביעי. הגמרא מבארת מהו:
 51 **אָמַר שְׁמוּאֵל, שְׁאֵלְתֵינְהוּ לְנַחֲתֵי יָמָא** – שאלתי את יורדי הים לגבי
 52 סמן זה, **וְאָמְרוּ לִי, אֵשְׁלָגָא שְׁמִיהּ, וּמִשְׁתַּבַּח בֵּינֵי נַקְבֵי מַרְגְּנִיתָא** –
 53 ומצוי בנקבי המרגליות, **וּמִפְקֵי לָהּ** – ומוציאים אותו משם **בְּרַמְצָא**
 54 **דְּפִרְלָא** – על ידי מסמר ארוך מברזל.
 55 שנינו במשנתנו: **הַמְּבִילֹא** – את הבגד בו נמצא הכתם] **וְעֵשָׂה** [כו']
 56 על גבי טהרות, ואחר כך העביר עליו את שבעת הסמנים ולא עבר
 57 הכתם, הרי זה צבע, והטהרות טהורות וגם אינו צריך להטביל שוב
 58 את הבגד. אבל אם עבר הכתם או שדהה הרי זה כתם של דם נדה,
 59 והטהרות טמאות וצריך להטביל שוב את הבגד. הגמרא דנה בכמה
 60 אופנים של העברת סמנים על הכתם: **תְּנִנוּ רַבְּנָנָא, הַעֵבִיר עָלָיו** – על
 61 הכתם **את שְׁבָעָה הַסְּמָנִין וְלֹא עֵבֵר,** ואז העביר עליו **צָפוֹן** – מין
 62 חומר ניקוי, **וְעֵבֵר, מְהֵרֹותֵי טְמָאוֹת.** שכיון שעבר הכתם הוברר
 63 שהיה דם, ונטמא הבגד והטהרות נטמאו ממנו. שואלת הגמרא: הרי
 64 **צָפוֹן, צָבַע נְמִי מְעַבֵּר** – גם צבע הוא מעביר, ויתכן שזה היה צבע.
 65 משיבה הגמרא: **אֵלָא מדובר שהעביר עָלָיו שֵׁשָׁה סְמָנִין בלבד מתוך**
 66 **השבעה, וְלֹא עֵבֵר, וְהַעֵבִיר עָלָיו צָפוֹן וְעֵבֵר.** ומְהֵרֹותֵי טְמָאוֹת
 67 כיון **שֶׁאֵם הַעֵבִיר** – היה מעביר גם את הסמן השביעי מְהֵרֹותֵי טְמָאוֹת, לפני
 68 העברת הצפון, **שֶׁמֵא עֵבֵר** – היה עובר הכתם, שאולי היה דם. אבל
 69 כשמעבירים רק חלק מהסמנים והכתם אינו עובר, אין בזה הוכחה
 70 שאינו דם.
 71 ברייתא נוספת בענין זה: **תֵּנִינָא אֵידָהּ, הַעֵבִיר עָלָיו** – על הכתם] את
 72 **שְׁבָעָה הַסְּמָנִין וְלֹא עֵבֵר, וְשִׁנְאָן** – העבירים שוב וְעֵבֵר, מְהֵרֹותֵי
 73 מְהֵרֹותֵי טְמָאוֹת. שמוכח שהוא צבע ממה שעבר רק בפעם השניה, שאם
 74 היה דם היה עובר כבר בראשונה. מבארת הגמרא: **אָמַר רַבִּי יוֹדָא,**
 75 **לֹא שָׁנוּ דִין זה אֵלָא לגבי הַמְּהֵרֹות שִׁנְעֵשׂוּ** – שנגעו בבגד בִּין
 76 **תְּכַבּוּסַת רֵאשׁוֹנָה לְשִׁנְיָה,** שאז הוכח שאין הכתם דם כיון שלא
 77 עבר. **אֲכַל מְהֵרֹות שִׁנְעֵשׂוּ אַחַר תְּכַבּוּסַת שִׁנְיָה,** הדין הוא
 78 **שְׁמְהֵרֹותֵי טְמָאוֹת, שְׁהָרִי הַקָּפִיד עָלָיו** – על הכתם] בכך שחזר
 79 והעביר עליו את הסמנים, שגילה דעתו שחושש אולי הוא דם, וְעֵבֵר
 80 אז כמו שדם עובר, וממילא נחשב מכאן ולהבא כדם.

1 **קְמוּנְיָא** – מין עשב שמיבשים וטוחנים אותו, ורגילים לנקות בו את
 2 הידים. **וְאֵשְׁלָג.**
 3 המשנה מבארת כיצד משפיעה העברת הסמנים על דין הכתם:
 4 **הַמְּבִילֹא** – הטביל אדם את הבגד בו נמצא הכתם, ואחר כך **עֵשָׂה על**
 5 **גִּבּוֹ** – השתמש בו כך שנגעו בו מְהֵרֹות – דברים טהורים, ואחר כך
 6 **הַעֵבִיר עָלָיו את שְׁבָעָה הַסְּמָנִין, וְלֹא עֵבֵר הכתם,** הוברר שְׁהָרִי זה
 7 **צָבַע,** כי דרכו של דם לעבור על ידי סמנים אלו וצבע אינו עובר על
 8 ידם, וממילא הַמְּהֵרֹות שנגעו בבגד מְהֵרֹות, וגם **אֵינוֹ צָרִיךְ**
 9 **לְהַטְבִּיל שוב את הבגד.** אבל אם לאחר נתינת הסמנים על הכתם
 10 הוא **עֵבֵר, או שְׁדִיהָה** – דדה מראהו, הוברר שְׁהָרִי זה **כְּתָם** של דם
 11 נדה, כי צבע אינו דדה או עובר על ידי סמנים אלו, וְהַמְּהֵרֹות
 12 שנגעו בבגד **טְמָאוֹת, וְצָרִיךְ לְהַטְבִּיל שוב את הבגד** כדי לטהרו.
 13 וטבילה זו תועיל כיון שעל ידי העברת הסמנים נטהר הכתם מלטמא
 14 דברים הנוגעים בו.
 15 המשנה מבארת את שלושת הסמנים הראשונים: **אֵיהוּ רוֹק הַפֶּל,**
 16 **כַּל שְׁלֵא מְעַם האדם כְּלוֹם באותו היום, וְמִי גְרִיסִין,** היינו ההבל
 17 שבפה לאחר לְעִיסַת גְרִיסִין שֶׁל פֹּהל באופן של **חִלּוּקַת נֶפֶשׁ** –
 18 שנפרד האוכל של הגריס מקליפתו. **וְמִי רְגָלִים,** היינו כְּשֶׁהֶחְמִיצוּ –
 19 הסריחו.
 20 המשנה מבארת את אופן העברת שבעת הסמנים על הכתם: **וְצָרִיךְ**
 21 **לְכַסְּבָם** – לשפשף את הבגד **שֵׁשׁ פְּעָמִים** בין שתי ידיו, **לְכַל** – עם
 22 כל **אֵחָד וְאֵחָד מהסמנים.** ואם הַעֵבִירָן – את שבעת הסמנים] על
 23 הכתם **שְׁלֵא כְּסָדְרָן** – לא לפי הסדר שהוזכרו לעיל, **אוּ שְׁהַעֵבִיר**
 24 **שְׁבָעָה סְמָנִין אִלּוּ כְּאֵחָת** – בבת אחת, **לֹא עֵשָׂה וְלֹא כְּלוֹם** – אין
 25 בדיקה זו מועילה להוכיח אם הכתם של דם או של צבע, וגם לא
 26 התבטל הדם מטומאתו, לפי שאין הדם עובר מהבגד וגם אינו
 27 מתבטל אלא אם העביר את שבעת הסמנים כסדרן בזה אחר זה.

גמרא

28 הגמרא מבארת את הסמנים שלא התפרשו במשנתנו: **תָּנָא, נִתְר'**
 29 הנוכרת במשנתנו היא **נִתְר' אֵלְכְּסָנְדְרִית** – שבאה ממקום ששמו
 30 אלכסנדריה, **וְלֹא נִתְר' אֲנִטְפְּטְרִית** – שבאה ממקום אחר.
 31 שנינו במשנתנו: הסמן החמישי הוא **בּוּרִית.** הגמרא מבארת מהו:
 32 **אָמַר רַב יְהוּדָה,** זה סמן שנקרא **אֵהָלָא.** מקשה הגמרא: **וְהִתְנַיָא,**
 33 **הַבּוּרִית וְהָאֵהָלָא,** שהם מן הדברים שנוהגת בהם קדושת שביעית.
 34 ואם כן מוכח שבורית ואהל הם שני דברים נפרדים. מתרצת הגמרא:
 35 **אֵלָא מֵאי 'בורית', כְּבָרִיתָא** – גופרית. מקשה הגמרא: **וְיִמְנֵיהּ** –
 36 וקשה, ששנינו בברייתא האומרת לגבי המינים שנוהגת בהם קדושת
 37 שביעית, **הוֹסִיפוּ חֲכָמִים עָלֶיהָ** – על המינים במשנה, את הַלְּבִיצִין
 38 – מרור קוצני וְהַלְּעוּנִין – לענה, ואת הַבּוּרִית וְהָאֵהָלָא. וְאי 'בורית'
 39 כְּבָרִיתָא, מִי אֵית לִיה קדושת שביעית, וְהִתְנָן, זֶה הַכֶּלֶל, כַּל דְּבַר

המשך ביאור למס' נדה ליום שני עמ' א

7 שנינו במשנה שאחת מוסתות הגוף שלפני ראייתה, היא 'שופעת',
 8 כלומר שרואה דם מן המקור. הגמרא מבררת מה כוונת המשנה.
 9 תמחה הגמרא: וכי **שופעת** דם מן המקור היא וסת שלפני ראיית
 10 הדם, **הא שפעת ואולא** – הלא היא רואה והולכת, והשפיעה שלפני
 11 ראייתה היא עצמה ראייה, ואין כאן וסת גוף שלפני ראיית דם.
 12 מתרצת הגמרא: **אָמַר עוּלָא בְרִיה דְּרַב עֲלָא,**

1 מתרצת הגמרא: **הָתָם** – במשנה לעיל שנינו דין זה בְּנִסְתוֹת דְּיוֹמִי
 2 – בוסתות הימים, כגון וסת הפלגה, ואילו **הָתָם** – במשנתנו שנינו דין
 3 זה בְּנִסְתוֹת דְּגוּפָא – בוסת מיוחדת הגוף. בְּרִיקְתָנִי – וכפי ששונה
 4 משנתנו, **'אלו הן וסתות, היתה מפקחת מעטשת וחוששת כפי**
 5 **בְּרִיקָה וּבְשׂוּפִילִי מְעִיָה וְשׂוּפְעַת,** הרי שמשנתנו עוסקת בוסתות
 6 הגוף.

59 מה שאמרו שאינה צריכה לְשֵׁלֶשׁ - לראות שלש פעמים |אלא בשתי
60 פעמים נקבע וסת|, הכוונה בְּיָמִים - וסת החודש וסת ההפלה,
61 שבשתי פעמים קובעת וסת. הרי שממך שמענו מימרא זו של שמואל
62 שאמרו חכמים וסת הימים נקבע בשתי פעמים וסת הגוף נקבע
63 בפעם אחת.
64 מקשה הגמרא: מדוע הוצרך שמואל להביא את דעת רבן שמעון בן
65 גמליאל שהוסיף נקבע בשלש פעמים בשם רבן גמליאל בר רבי,
66 וְנִימָא - היה לו לומר רק זו דְּבַרִי רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שהרי
67 דעת רבן שמעון בן גמליאל ידועה שהוא סובר בכל מקום שהחזקה
68 נקבעת בשלש פעמים, ומדוע הוצרך לומר זאת בשם רבן גמליאל בר
69 רבי. מתרצת הגמרא: הָא קָא מְשַׁמַּע לָן שְׁמוּאֵל - לכך אמר זאת
70 שמואל בשם רבן גמליאל בר רבי, כדי להשמיענו דְּרַבִּין גַּמְלִיאֵל
71 בְּרַבִּי בְּרַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל כְּפִירָא לִיה - שרבן גמליאל בר רבי
72 סובר כרבן שמעון בן גמליאל שהחזקה נקבעת בשלש פעמים.

משנה

73 המשנה ממשיכה לעסוק בדין 'וסת הגוף'. מהותה של וסת זו
74 התבארה במשנה לעיל (ע"א), שבשעת ראיית הדם רגילה לחוש
75 בגופה באחד מהמיוחשים המוזכרים במשנה. ואין הכוונה שחשה
76 בהם רגע אחד, אלא שהם מתמשכים, כגון שמפקת במשך שעה או
77 יותר. המשנה להלן מחלקת בין אם ראיית הדם באה בתחילת
78 המיחוש או בסופו.
79 הָיְתָה לְמוֹדָה [–רגילה] לְהֵיזֵת רוּאָה בְּתַחֲלַת הַיּוֹסְפוֹת מוֹסְתוֹת
80 הַגּוּף, כגון שרגילה לראות מיד כשהיא מתחילה לפהק, אם פיהקה
81 ואחר כך מצאה דם כָּל הַתְּהוֹרוֹת שֶׁשָּׂשְׂתָהּ - שנגעה בהם בְּתוֹךְ
82 הַיּוֹסְפוֹת - בכל זמן המיחוש, מעת שהתחילה לפהק, מְמַאֲוֹת. שכיון
83 שבדרך כלל רגילה לראות בתחילת הפיהוקים, מן הסתם גם בפעם
84 הזו כשהתחילה לפהק יצא הדם מהררם ונטמאה, אלא שלא ראתה
85 את הדם מפני שכתלי בית הרחם העמידוהו שלא יצא לחוץ.
86 ואם היא רגילה לראות תמיד בְּסוֹף הַיּוֹסְפוֹת - בסוף המיחוש, כגון
87 שתחילה מפקת פיהוקים הרבה ורואה בפיהוק האחרון, אם מצאה
88 דם בסוף הפיהוקים או לאחר זמן, כָּל הַתְּהוֹרוֹת שֶׁשָּׂשְׂתָהּ - שנגעה
89 בהם בְּתוֹךְ הַיּוֹסְפוֹת - בתוך זמן המיחוש, משעה שהתחילה לפהק
90 עד הפיהוק שלפני האחרון בְּהוֹדוֹת, שכיון שבדרך כלל רגילה
91 לראות בפיהוק האחרון, מן הסתם אף הפעם לא הקדימה ראייתה,
92 ולכן כל הטהרות שנגעה בהם במשך זמן הפיהוקים (מלבד בזמן
93 הפיהוק האחרון שרגילה לראות בו) טהורות.
94 עד כאן דנה המשנה בדין 'וסת הגוף' ולענין טומאת טהרות, ומכאן
95 ואילך עוברת המשנה לדון בדין 'וסת הימים', כגון וסת ההפלה
96 ולענין איסורה לבעלה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמְרֵי, כשם שבוסת הגוף אין
97 חוששים אלא לזמן שרגילה לראות בו, ומשום כך אם רגילה לראות
98 בסוף הפיהוקים אין חוששים שמא הקדימה וראתה בתחילתם, אֲפֵי
99 יָמִים וְשָׁעוֹת וְקָטוֹת - כך גם בוסת הימים [–כגון וסת ההפלה] אין
100 חוששים לכל יום הראייה אלא רק לשעה שהיא רגילה לראות בה,
101 ורק בשעה זו צריכה לפרוש מבעלה ושאר היום מותרת.
102 ולכן, אם הָיְתָה לְמוֹדָה [–רגילה] לְהֵיזֵת רוּאָה עִם הַנֶּזֶן הַחֲמָה] -
103 בסוף הלילה קודם הנץ החמה, אֵינָה אֲסוּרָה אֲלֵא עִם הַנֶּזֶן הַחֲמָה
104 ולא יותר, אבל כל הלילה הסמוך לנץ וביום שאחריו מותרת.
105 רַבִּי יְהוּדָה חוֹלֵק לְהַחֲמִיר וְאוֹמְרֵי, כָּל הַיּוֹם - משעבר הנץ החמה
106 ואילך, שְׁלָהּ - מותרת לשמש ואם לא ראתה, אבל כל הלילה
107 שלפניו אסורה. שלדעת רבי יהודה כל עונת ראייתה אסורה, ולא רק
108 בשעה שרגילה לראות בה. ולכן, אם רגילה לראות בלילה, בין אם
109 ראתה בתחילת הלילה ובין אם בסופו אסורה כל הלילה, ואם רגילה
110 לראות ביום, בין אם בתחילת היום ובין אם בסופו, אסורה כל היום.

גמרא

111 הגמרא מביאה ברייתא המפרשת את מחלוקת רבי יוסי ורבי יהודה
112 שבמשנתנו: תַּנְא, פִּיצֵד אֱמֵר רַבִּי יוֹסֵי - איך מתפרשים דברי רבי
113 המשך בעמוד קנד

1 כוונת המשנה בְּשׁוֹפְעַת דָּם מִמָּא מְתוּךְ דָּם תְּהוֹר - שרגילה תחילה
2 לראות דם טהור ובהמשכו רואה דם טמא, וזה וסת, ובכל פעם
3 שתראה דם טהור ובהמשכו דם טמא, דיה שעתה ואינה מטמאה
4 למפרע.

5 הגמרא מבררת מהו 'כיוצא בהך' שבמשנתנו. שנינו במשנה: וְכַמִּין
6 צִמְרָמוֹרוֹת וכו' וכן כיוצא בהן. שואלת הגמרא: 'וְכַן פִּיּוּצָא בְּהוֹן'
7 לְאֵתְנִי מֵאֵי - מה הוא בא לרבות. משיבה הגמרא: אֱמֵר רַבָּה בַר
8 עוּלָא, לְאֵתְנִי - לרבות אִשָּׁה שְׁקוּדַם רְאִייתָה רֵאשִׁיטָה כְּבֵד עָלֶיהָ,
9 או וְאֶכְרִיָּה כְּבֵדִים עָלֶיהָ, או וְרֹתְתָת - רועדת, או וְגוֹסָה - פותחת
10 פיה להוציא רוח כאדם שרוצה לישון או שעומד משינה. שכל אלו
11 אף הם וסת הגוף.

12 הגמרא מביאה שיטה נוספת בדין קביעת הוסתות ושלא כמשנתנו:
13 אֱמֵר רַב הוּנָא בַר חֵיָא אֱמֵר שְׁמוּאֵל, הָרִי אֱמֵרוּ חֲכָמִים, ל'וסת
14 הַיָּמִים - וסת החודש או וסת ההפלה, שְׁנַיִם - די בשתי פעמים כדי
15 לקבוע וסת, ואילו ל'וסתות הגוף כגון המנניים במשנתנו, די בפעם
16 אחת לקביעת וסת, ואילו ל'מה שלא מְנו חֲכָמִים - לוסת שלא נזכר
17 בדברי התנאים, צריך שְׁלִישֶׁה פעמים לקבוע, כך הם אמרו. ושואל
18 שמואל, על אמרם ל'מה שלא מְנו חֲכָמִים', איני יודע לְאֵתְנִי מֵאֵי
19 - איזה וסת באו לרבות.

20 הגמרא משיבה לשאלת שמואל: אֱמֵר רַב יוֹסֵף, מה שאמרו ל'מה
21 שלא מְנו חֲכָמִים' בא לְאֵתְנִי - לרבות אשה שקודם ראייתה רֵאשִׁיטָה
22 כְּבֵד עָלֶיהָ, וְאֶכְרִיָּה כְּבֵדִין עָלֶיהָ, וְרֹתְתָת, וְגוֹסָה, שבתחושות אלו
23 לא קבעה וסת אלא בשלש פעמים.

24 הגמרא מקשה על פירושו של רב יוסף: אֱמֵר לִיה אַבְבִּי לרב יוסף, אם
25 כך מֵאֵי קָא מְשַׁמַּע לָן חֲכָמִים באומרם שהם נקבעים בשלש פעמים,
26 והרי מְתִנְתִּין הִיא - משנתנו היא, כבר שנינו דין זה במשנתנו, דְּהָא
27 פְּרָשָׁה רַבָּה בַר עוּלָא - שהרי רבה בר עולא פירש את מה ששנינו
28 במשנתנו 'וכן כיוצא בהך' שבא לרבות את אותן תחושות שהן בכלל
29 וסת הגוף שנקבע בשלש פעמים, ומהו החידוש ב'למה שלא מְנו
30 חֲכָמִים שלשה].

31 אֲלֵא אֱמֵר אַבְבִּי, 'למה שלא מְנו חֲכָמִים' בא לְאֵתְנִי [–לרבות]
32 אֲכֵלָה שׁוּם וְרֵאשִׁיטָה, וכן אם אֲכֵלָה בְּצָלִים וְרֵאשִׁיטָה, וכן בְּכֶסֶה
33 פְּלִפְלִים חֲרִיפִים וְרֵאשִׁיטָה, שאם עשתה כן שלש פעמים קבעה וסת
34 לכך. וזו היא כוונת חכמים באמרם 'למה שלא מְנו חֲכָמִים'.

35 הגמרא מביאה עוד מדברי התנאים והאמוראים בענין בכמה פעמים
36 נקבע וסת: אֱמֵר רַב יוֹסֵף, לֹא שְׁמַיע לִי הָא שְׁמַעְתָּא - לא שמעתי
37 מעולם מימרא זו של שמואל בשם חכמים. אֱמֵר לִיה אַבְבִּי לרב יוסף,
38 אֵת אֲמַרְיָתָה נִיחָלָן - אתה עצמך אמרת לנו ולתלמידים מימרא זו,
39 וְהָא אֲמַרְיָתָה נִיחָלָן - ועל משנה זו שנית לנו דין זה, ששנינו (לקמן)
40 בעמוד זה) שאם הָיְתָה לְמוֹדָה - רגילה בוסת קבוע לְהֵיזֵת רוּאָה
41 יוֹם חֲמִישֶׁה עֶשְׂרִי - בהפלטת חמשה עשר יום, וְשִׁנְיָתָה פַּעַם אַחַת
42 וְרֵאשִׁיטָה לְיוֹם עֶשְׂרִים - בהפלטת עשרים יום, הרי מעתה זֶה וְזֶה - גם
43 יום הפלטת חמשה עשר וגם יום הפלטת עשרים אֲסוּרִין בתשמיש.
44 אולם אם שינתה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים לְיוֹם עֶשְׂרִים, הוֹתֵר יוֹם חֲמִישֶׁה עֶשְׂרִי
45 שנעקר במה שלא ראתה בו שלש פעמים, וְקָבְעָה לָהּ וּסְת לְיוֹם
46 עֶשְׂרִים. ומסיימת המשנה, 'שְׂאִין אִשָּׁה קוֹבְעַת לָהּ יוֹסֵת עַד
47 שְׁתַּקְבָּעָה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים'. וְאֲמַרְתָּ לָן עָלָה - ואמרת לנו על משנה
48 זו, 'אֱמֵר רַב יְהוּדָה אֱמֵר שְׁמוּאֵל, זו דְּבַרִי רַבִּין גַּמְלִיאֵל בַר רַבִּי,
49 שְׂאֵמֵר מִשׁוּם רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שדעתו בכל מקום שהחזקה
50 נקבעת בשלש פעמים, אֲבָל חֲכָמִים אוֹמְרִים, אם רֵאשִׁיטָה פַּעַם אַחַת,
51 אֵינָה צְרִיכָה לֹא לְשָׁנוֹת - לראות פעם שנייה וְלֹא לְשֵׁלֶשׁ - לראות
52 פעם שלישית בכדי לקבוע וסת, אלא כבר בפעם הראשונה קבעה לה
53 וסת. וְאֲמַרְיָנָן לָךְ - והקשינו לך, לְשָׁנוֹת אֲמַרְתָּ לָן - מאחר שאמרת
54 שאינה צריכה לשנות, לְשֵׁלֶשׁ מִיבְעָא - וכי עדיין צריך לומר שאינה
55 צריכה לשלש, והרי אם אינה צריכה לראות פעם שנייה ודאי שאינה
56 צריכה לראות פעם שלישית. וְאֲמַרְתָּ לָן - וביארת לנו, שמה שאמרו
57 שאין צריך לְשָׁנוֹת - לראות פעמים |אלא בפעם אחת נקבע וסת|,
58 הכוונה בְּקוֹסְפוֹת - בוסת הגוף, שבו בפעם אחת קובעת וסת. ואילו

1 יוסי ששנה 'מים ושעות וסתות'. מפרשת הברייתא, כגון שהיתה
 2 למונה [–רגילה] להיות רואה מיום עשרים ליום עשרים – בהפלת
 3 עשרים יום, שכל עשרים יום רואה דם, וביום ראיתה רגילה לראות
 4 משש שעות לשש שעות – בשעה השישית של היום, אם הגיע יום
 5 עשרים ולא ראתה, אסורה לשמש כל שש שעות ראשונות של
 6 היום, דברי רבי יהודה הסובר שכל עונת ראיתה אסורה, ולכן
 7 אסורה מתחילת היום. ורבי יוסי מתיר לשמש עד שש שעות – עד
 8 תחילת השעה השישית, מאחר ולדעתו אין לאסרה אלא בשעה
 9 שהיא רגילה לראות, והוששת בשש שעות – וחוששת בשעה
 10 השישית שהיא השעה שרגילה לראות בה, שמא תראה, ואסורה
 11 לשמש בה. ממשכה הברייתא, ואף אם עברו שש שעות ועדיין לא
 12 ראתה, אסורה לשמש כל היום כולו, דברי רבי יהודה הסובר שכל
 13 עונת וסת ראיתה אסורה. ורבי יוסי מתיר לשמש מן המנחה
 14 ולמעלה – מזמן תפילת מנחה והלאה, כלומר מתחילת שעה שביעית
 15 ואילך, שמאחר שעברה שעת וסתה שוב אינה חוששת.
 16 הגמרא מקשה על שיטת רבי יהודה. שנינו במשנה: 'היתה למונה
 17 להיות רואה עם הנץ החמה, רבי יהודה אומר כל היום שלה'. מקשה
 18 הגמרא: 'והתניא – והרי שנינו בברייתא להיפך שרבי יהודה אומר,
 19 כל הלילה שלה – מותרת כל הלילה ואסורה ביום. מתרצת הגמרא:
 20 לא קשיא, הא – מה שנינו בברייתא 'עם הנץ החמה' פירושו
 21 הרגילה לראות בתחלת יממה – בתחילת היום מיד לאחר הנץ
 22 החמה, וכיון שראיתה היא ביום, מותרת בלילה. והא – ומה שנינו
 23 במשנה 'עם הנץ החמה' פירושו הרגילה לראות בסוף ליליא – בסוף
 24 הלילה מעט קודם הנץ החמה, וכיון שראיתה בלילה, מותרת ביום.
 25 הגמרא מביאה שתי ברייתות בהן דברי רבי יהודה סותרים אלו את
 26 אלו: תני תדא – שנינו בברייתא אחת, רבי יהודה אסרה לפני
 27 וסתה [–השעה שרגילה לראות], ומתירה לאחר וסתה. ותניא
 28 אידך – ושנינו בברייתא אחרת, שרבי יהודה אסרה לאחר וסתה,
 29 ומתירה לפני וסתה.
 30 מיישבת הגמרא: ולא קשיא, משום דהא – מה שנינו שאסורה
 31 לפני וסתה, מדובר באופן הרגילה למחוי שרגילה לראות בסוף
 32 ליליא וכיון שראתה בלילה הרי לדעת רבי יהודה אסורה כל הלילה,
 33 וזה שנינו שאסורה לפני וסתה' כלומר לפני השעה שהיא רגילה
 34 לראות בה, בכל הלילה. הא – מה שנינו שאסורה לאור וסתה,
 35 מדובר באופן הרגילה למחוי בתחלת יממה, וכיון שראתה ביום הרי
 36 לדעת רבי יהודה אסורה כל היום, וזהו שנינו שאסורה 'לאחר
 37 וסתה' כלומר לאחר השעה שהיא רגילה לראות בה, בכל עונת היום.
 38 אמר רבא, הלכה פרבי יהודה. מקשה הגמרא. ומי אמר רבא הכי
 39 – וכי כך אמר רבא. והתניא – והרי שנינו בברייתא, נאמר בתורה
 40 (ויקרא טו לא) 'והייתם את בני ישראל מטומאתם' – תפרישו את
 41 בני ישראל מטומאתם, ובסמוך לפסוק זה (שם טו לג) נאמר 'והייתם
 42 בנדתה, מכאן אמר רבי ירמיה – סמיכות הפסוקים הללו מלמדת
 43 אזהרה לבני ישראל, שיפרישו מנשותיהן סמוך לוסתה. שכך
 44 מתפרש הפסוק, והפרשתם את בני ישראל מאיסור בעילת נדה.

45 כלומר, תפרישו אותם מנשותיהם סמוך לוסתן ולא יבואו לידי איסור
 46 נדה. ושאלו בבית המדרש וכפה זמן סמוך לוסת יש לפרוש, אמר
 47 רבא, צריך לפרוש עונה סמוך לוסת. ומבררת הגמרא: מאי לאו –
 48 האם אין כוונתו שצריך לפרוש עונה אחרית – עונה אחרת שאינה
 49 עונת וסתה, שמלבד בעונת וסתה [ביום או בלילה] צריכה לפרוש
 50 עוד עונה קודם. וזה סותר למה שפסק רבא עצמו כרבי יהודה שאין
 51 צריך לפרוש אלא בעונת הוסת בלבד.
 52 מתרצת הגמרא: לא, אלא כוונת רבא שצריכה לפרוש אותה עונה
 53 שרגילה לראות בה וכדעת רבי יהודה.
 54 שואלת הגמרא: ותרת למה לי – מדוע הוצרך רבא להשמיע
 55 פעמים שצריך לפרוש בעונת וסתה. משיבה הגמרא: צריכה – צריך
 56 היה רבא להשמיע זאת גם במשנה וגם בברייתא. דאי אשמעינן הא
 57 – שאם היה משמיע כן רק במשנתנו הוה אמינא – הייתי יכול לומר
 58 הני מילי למחרות – שדברים אלו אינם אלא לענין טהרות שהחמירו
 59 לפרוש מנגיעה בטהרות כל עונת הוסת, אבל למעלה – לענין
 60 פרישה מבעלה, לא צריכה לפרוש כל עונת הוסת, קא משמע לן
 61 רבא בדבריו על הברייתא העוסקת בענין פרישה מבעלה שאין הדבר
 62 כן, אלא אף לענין פרישה מבעלה צריכה לפרוש כל עונת הוסת. ואי
 63 מהימא – ואם היה רבא משמיענו כן רק על דברי הברייתא הוה
 64 אמינא שהכוונה שצריך לפרוש סמוך לוסתה עונה אחרית –
 65 בעונה שקודם עונת הוסת, קא משמע לן רבא שהלכה כרבי יהודה
 66 שאינה צריכה לפרוש אלא אותה עונה שראתה בה בלבד.

משנה

67 המשנה מבארת דיני קביעת ועקירת וסת, וכן שיש לחוש לוסת אף
 68 קודם שנקבע. היתה למונה [–רגילה] להיות רואה ביום המשה
 69 עשר מיום טבילתה, כלומר, שרגילה להרחיק עשרים ושנים יום
 70 מראייה לראייה, ושינתה פעם אחת מוסתה הקבוע להיות רואה
 71 ליום עשרים מיום טבילתה, זה וזה אסורין – אסורה בפעם הבאה
 72 גם ביום חמשה עשר לטבילתה [שהוא וסתה הקבוע שעדיין לא
 73 נעקר] וגם ביום עשרים לטבילתה [שחוששים לראייתה האחרונה
 74 אפילו בפעם אחת].
 75 ואם שינתה מוסתה הקבוע פעמים – שראתה שתי פעמים ליום
 76 עשרים, עדיין זה וזה – יום חמשה עשר וגם יום עשרים אסורין. יום
 77 חמשה עשר לא נעקר כל זמן שלא עקרתו שלש פעמים, ואילו יום
 78 עשרים אף שעדיין לא נקבע יש לחוש לו כוסת שאינו קבוע.
 79 אבל אם שינתה שלש פעמים מוסתה הקבוע וראתה בשלשת
 80 הפעמים ליום עשרים, מעתה הותר יום המשה עשר שעקרתו שלש
 81 פעמים, ונקבע לה וסת ליום עשרים שראתה בו שלש פעמים,
 82 שכלל הוא, שאין אשה קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש
 83 פעמים, ואינה מותרת מן הוסת להיות מותרת ביום וסתה הקבוע,
 84 עד שתעקר ממנה הוסת, שלא תראה דם ביום וסתה הקבוע שלש
 85 פעמים.
 86

המשך ביאור למס' נדה ליום שבת קודש עמ' א

9 השמשות לא הפרישה, ולאחר ימים גדקה ומצאה ממאה. נמצא
 10 שהיתה טמאה בין בתחילה ובין בסוף. בדין זה חלקו רב ולוי, רב
 11 אמר, וזה ודאי, ולוי אמר, וזה ספק.
 12 מבארת הגמרא את טעמיהם: רב אמר וזה ודאי, בין דמעיקרא
 13 ביום שביעי בבוקר נמצאת ממאה, ועכשיו נמצאת ממאה, ממאה
 14 ודאי, שודאי ראתה בימים שביניהם. ולוי אמר ספק וזה, אמר
 15 פסקה ביני וביני – אפשר לומר שהיא פסקה בינתיים מלאות, ולא
 16 ראתה שלשה ימים בימי זיבה, ועכשיו ראתה שוב.

1 שהמשיכה לראות בימים שמיני תשיעי ועשירי שלא בדקה את
 2 עצמה בהם, ולכן היא ספק זבה. אלא וזה ודאי נמי – וכי אפשר
 3 לומר שהיא זבה ודאי, הרי לאחר כמה ימים גדקה ומצאה מהורה,
 4 ואפשר שאף באותם ימים שבינתיים לא ראתה.
 5 מסיקה הגמרא: אלא, כי איתמר דרב ולוי – כשנאמרה מחלוקת רב
 6 ולוי, שמעתא כפאי נפשה איתמר – היא נאמרה כשמועה בפני
 7 עצמה, ולא על אחד מהדינים שבמשנה. וכך נאמרה שמועה זו, נדה
 8 שגדקה עצמה ביום השביעי שחרית ומצאה ממאה, ובין